

Sprejet je bil predlog, da se referat v celoti objavi v »Popotniku«. Predsednik dostavlja, da se o tem poročilo lahko še pri prihodnjem zborovanju razvije debata. Potrebno je, da se seznanimo z vsakočasnim delovanjem učiteljstva. Da pa moremo učitelja kot osebo ali kot javnega faktora pravilno presoditi, je nujno potrebno, da ne gledamo nanj kot na poedinca, pač pa ga moramo proučevati s staljšo vsakokratno miljeja, ki ga je obdajal. Cankar n. pr. ni ustvarjal »Hlapcev« samo zaradi hlapcev, več pa radi samopasnosti njihovih gospodarjev. Lahko je razpravljati o prehojenih potih, težje pa je bilo prodreti iz sredine trnja, ne da bi bile okrvavljene roke in noge. »Osebe« (vsaj pogosto ne) niso zgodovina, pač pa daje »čas« zgodovinske slike.

Tov. Rant nadaljuje izbrano poročilo o gospodarskih ustanovah, za danes zlasti o Samopomoči.

Ker predsednik ni prejel po zadnjem zborovanju nikakih predlogov glede spremembe pravilnika o verskih vajah, kakor je bilo to sklenjeno, se razvije ob zaključku zanimiva debata o prošnjih procesijah, ki so v predpisani obliki iz zdravstvenih ozirov nemogoče. Dokler ne dobimo točnejših navodil, naj se razredi razvrščajo, ostali pa naj imajo pouk.

Predsednik povzame na kratko jedra referatov, ki živo izpričujejo, da učiteljstvo ne sebično stremi, doseči boljšo usodo svojemu narodu in da vestno izpolnjuje oporoko Velikega vladarja: Čuvajte Jugoslavijo!

Josip Lapajne, preds. V. Kus, tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO SLOVENJGRAD je zborovalo v soboto, dne 16. maja 1936. v Slovenjgradu. — Od 46 članov je bilo navzočih 38, t. j. 83%.

Predsednik tov. Kopač Leopold je s pozdravom na navzoče otvoril zborovanje ter se v lepih in toplih besedah v imenu vseh tovarišev (ic) poslovlil od našega bivšega sres. šol. nadzornika g. Grmovška, ki je bil na lastno prošnjo upokojen. Gospod nadzornik Grmovšek se je v daljšem govoru zahvalil učiteljstvu za vestno in požrtvovalno delo v šoli, kakor tudi za sodelovanje pri raznih društvi, izmed katerih je omenil posebej družbo sv. Cirila in Metoda, ki sloni skoro izključno na učiteljskih ramenih ter prosil, da bi to družbo podpirali še v bodoče.

Zapisnik zadnjega zborovanja je bil po prečitaniu odobren, nakar je tajnik tov. Iglar Rajko poročal o došlih dopisih in se je z ozirom na te sklenilo, da društvo vztraja pri svojem lanskem odklonilnem stališču glede bolniškega zavarovanja za učiteljstvo; preuredbo publikacij Mladinske matice pa so navzoči toplo pozdravili, istotako tudi nameravano izdajo revije za rodbinsko vzgojo. Skoro soglasno je bilo nadalje še sklenjeno, da se letna članarina dvigne le za 5 Din (pet) in to kot prispevek za zaščito članstva.

Sledil je referat tovarišice Arnuš Marije: »Avtoriteta in prostost pri vzgoji in pouku«. Globoko zasnovano predavanje je zbudilo pri učiteljstvu mnogo zanimanja in priznanja predavateljici.

— Specialist za pljučne bolezni gospod dr. Radšel je prosil učiteljstvo za pomoč pri prireditvah, ki jih bo tekom tega tedna imela Protituberkulozna liga ter v kratkem informativnem predavanju poročal o razširjenosti Tbc med tukajšnjim prebivalstvom.

— Ker pripada društvu z ozirom na število članov le en delegat (predsednik) za skupščino so se soglasno določili le njegovi namestniki i. s. za banov. skupšč. tov. Grum Adolf, za drž. skupščino pa podpredsednica tov. ica Mithans Minka.

Tovariš predsednik je prečital nekaj predlogov za banovinsko skupščino, ki so bili soglasno sprejeti:

1. Vsa prosta službena mesta naj se odajo le potom razpisov.

2. Napredovanja naj se vrše avtomatično. V 5. skupino naj napreduje vsak učitelj po prebitih 3 letih v 6. skupini s prav dobro kvalifikacijo.

3. Učiteljem kadrovcem, ki morajo dati ob vpoklicu v vojaško službo ostavko na državno službo, naj se odobri za čas vojaške službe potreben dopust ter naj se jim službeno mesto rezervira.

4. Učiteljice žen. roč. del naj se razvrste po skupinah z ozirom na njihovo kvalifikacijo.

5. Vsem poročenim učiteljicam naj se pri zana pravica do polne draginske doklade.

6. Uzakoni naj se zvanje šolskega upravitelja in da istemu primerna opravilna doklada. Upravitelji z več kot 12 razredi, odnosno oddelki naj se oproste šolskega pouka.

7. Upokoje naj se vsi učitelji s 35 službenimi leti, če so dosegli 5. skupino.

8. Izposluje naj se poštinsko prostost za vse službene pošiljke upraviteljev in krajevnih šolskih odborov.

Tovarišica Stanonik Franja pa je predlagala naj bi sekcija ozi. združenje doseglo odpravo zdravniške preiskave, ki se ji morajo podvreči dosedaj vsi, ki prosijo za upokojitve, pa četudi imajo že polno službeno dobo (soglasno sprejeto).

Prihodnje zborovanje se bo vršilo meseca junija.

Kopač Leopold, preds. Iglar Rajko, taj.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO ZA MARIBOR — MESTO je zborovalo dne 7. maja 1936. v dvorani gasilske čete v Mariboru.

Navzočih je bilo 45 članov, t. j. 61%.

Tov. predsednik poroča o delu centralne organizacije in naše sekcije. Omenja uspehe, ki jih je dosegla naša organizacija v zadnjem času. Gosp. nadzornik apelira na one tovariše, ki še niso poravnali članarino za SSM, ter priporoča članstvu Pedagoško centralo v Mariboru, da ostanejo še nadalje člani in da se pridno poslužujejo njene knjižnice. Za druga Učiteljski dom vabi tovariše k pristopu. Temu se je odzvalo več tovarišev in tovarišice.

Učiteljski dom je založil relief Sloven- skih gor in Dravskega polja. Izdelala sta ga tov. Horvat in Savli. Relief bo dobro služil za vpeljavo v čitanje zemljevidov. Relief so naročili skoraj vsi upravitelji mariborskih šol.

Tovariš Ramsak, ki je poveljnik mariborske gasilske čete, nam je temeljito raztolmačil ter vodil tudi praktični nastop gasilcev, ki so demonstrirali gašenje požara. Z zanimanjem so sledili navzoči izvajanjem zdrav- nika, ki je praktično prikazoval prvo pomoč pri neizgledih. Sledil je ogled ambulanice ter vseh vozil, ki so se in se uporabljajo pri reševanju ob priliki požarov in nesreč. Po praktičnem nastopu je tov. Ramsak predaval o gasilstvu po sledečih točkah: 1. Zgodovina gasilstva. 2. Predvojno gasilstvo. 3. Sodobno gasilstvo, motoriziranje, vzgoja, delo, nevarnosti in zavarovanja. 4. Gasilski zakon iz leta 1933., pravilnik iz leta 1934. 5. Literatura gasilstva. 6. Naš življenjski in gasilstvo. 7. Učiteljstvo in gasilstvo: a) stiki; b) uspehi. 8. Stanje gasilstva v naši državi.

Predavanje je zaključil z vabilom k sode- lovanju na polju gasilstva.

Tov. predsednik se je prisrčno zahvalil predavatelju za zelo zanimiv in poučen referat. Za zanimiva izvajanja se mu je zahvalil tudi gosp. nadzornik, izrekel mu je zahvalo, da je prevzel odgovorno mesto poveljnika in s tem znatno pripomogel svojemu in našemu ugledu. Tov. Kopriva obžaluje, da se niso povabili učiteljskičniki k temu zanimivemu in jedrnatemu predavanju ter predlaga, da bi se predavanje ponovilo samo za učiteljske kandidade.

V meddruštveni akcijski odbor za zaščito mlajših tovarišev imenuje društvo tov. Ivana Lovšeta.

Prihodnje zborovanje bo na željo vseh navzočih izletno in sicer se bo vršilo v Pesnici meseca junija po prejemu plač.

Zapisnikarica: Predsednik: Mara Černovšek, s. r. Ciril Hočevnar, s. r.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V ŠO- STANJU je zborovalo dne 23. maja v Velenju. Kljub najslabšemu vremenu je bila udeležba 81%.

Ob otvoritvi je tov. predsednik poleg ostalega članstva pozdravil tudi navzočega sres. načelnika g. dr. Hraševca, ki se je za pozdrave zahvalil in želje zboru obilo uspeha.

Situacijsko poročilo smo povzeli po dopisih sekcije, ki so se zbornu obravnavali.

Glede uvedbe obveznega bolniškega zavarovanja se je po daljši debati za in proti

sprejel predlog tov. Vreže-ja, da se društvo načelno strinja z uvedbo zavarovanja, vendar naj bo pristop neobvezen.

Istotako živahna debata se je razvila tudi o preuredbi publikacij Mladinske matice. Sklep: Se strinjamo z izdajo po ločenih skupinah, vendar bi bilo po našem mnenju tako v interesu Mladinske matice kakor šolskih otrok, da se omogoči naročevanje »Našega roda« brez rednih letnih publikacij in to radi tega, ker stopa pomanjkanje denarja vedno bolj v ospredje.

Izdajanje revije za rodbinsko vzgojo članstvo pozdravlja, opozarja pa na skrajno kritično socialno stanje podeželja in da iz podeželskih krajev, vsaj v področju našega društva ni pričakovati večjega števila naročnikov.

Društvo pristopi kot redni član k društvu: Akcija za razširitev ljubljanske bolnice.

Glede poravnave dolga za naročnino »Popotnika« izroči tov. predsednik s primernim apelom šol. upraviteljem obvestila o dolžnih zneskih posameznih šol.

Članstvo našega društva uvideva potrebo po pravnem konzultu v svrhu zaščite članstva, pristavlja pa, naj najde sekcija za to sredstva brez povišanja že itak visokih dav- jatev.

Tov. Kurnik predava o zanimivi temi: Spomini na moje rusko ujetništvo.

Prihodnje zborovanje bo 6. junija v Rog- ški Slatini, vabilo je v »Učit. tovarišu«, zato se posebna obvestila ne bodo pošiljala! V primeru, da bodo do takrat potrjena nova pravila, bomo volili novo upravo.

J. Vrečko, preds. R. Macarol, taj.

Novosti na knjižnem trgu

—k V. Brumen: »Blaže in Nežica«. Kul- turno-pedagoški pomen Slomškovega dela. (Inauguralna disertacija. Tiskarna sv. Cirila, Maribor 1936.)

Razprava, ki široko posega v življenje na- šega šolstva, obsega štiri poglavja: 1. Zgodo- vinsko ozadje. 2. Slomškov program. 3. Teo- retsko osnovo. 4. Vzornike in vzporednike.

V prvem poglavju razpravlja avtor o na- ših šolskih prilikah v preteklem stoletju, o ta- kratnem nemškem šolstvu pri nas in o slo- venskih začetnih šolah. Historično prikazuje, utemeljuje in pojasnjuje celotni ustroj celo- nega šolstva, notranji in zunanji, tudi s pogle- dom na sličnost šolskih razmer v takratnem inozemstvu.

V drugem poglavju zgoščeno prikazuje Slomškov obli in posebej pedagoški izobra- beni razvoj ter njegovo celotno osebnost; ob- širno govori o izdajah, obliki in značaju »Bla- žeta in Nežice«, podaja vsebino knjige, jo razlaga in navezuje na bistvo dobe, v kateri je knjiga nastala; dalje kaže notranjo in zu- nanjo ureditev nedeljske šole, ki je nekaj zunanjih okvir BN, in Slomškovo pojmovanje o odnosih med šolo in cerkvijo ter med šolo in ljudstvom. — Zlasti zanimiv je v tem po- glavju tretji oddelek, ki je pedagoški menda najbolj karakterističen in v katerem avtor iz- vaja celotni izobraževalni okvir Slomškovega dela, teorijo o pedagoškem cilju in izobrazbi ter posebno Slomškov pedagoški cilj; dalje prikazuje učivo nedeljske šole, kreposti, ki jih hoče S. privzgojiti, izobraževalna sredstva ter pedagoška načela, psihološke in sociološke čimtelje, ki jih je S. upošteval.

V tretjem poglavju načtenja vprašanje ori- ginalnosti Slomškovega dela ter očrtuje njego- vo usmerjenost. Izvaja primerjavo, išče skup- nosti in različenosti med Slomškom in Pesta- lozzijem, Jaisom, Sailerjem, Schmidom (do katerega je odnos dopolnilno ugotovil C. Ve- lušek: gl. »Jutro«, dne 19. t. m.) in »nemško« šolo. Prihaja do zaključka, da je S. dobil mnogo pobud in gradiva v slovenski začetni šoli, glavni vzornik pa da mu je življenje; da je S. delo izraz pedagoških tendenc tedanje dobe in šolskih prilik nad Slovenci in da je BN dokaz o S. izraziti pedagoški nadarjeno- sti, ki da ni le slepo izpreminjala, temveč vt- se tudi samostojno oblikovala.

V četrtem poglavju kaže vpliv BN, ki je vzbudila veliko zanimanje ne le doma, tem- več tudi v tujini, doživela veliko naklado in močno vplivala na podobne in poznejše slo- venske šolnike.

Brumnova razprava je obdelana vsestran- sko skrbno in zelo temeljito (opomb in lite- rature je 13 strani!) ter bo koristno pomagala pri vpogledu v takratne šolske razmere pri Slovencih. Z monografijo o BN, kjer avtor rešuje izrazito vprašanje širkega S. delovne- ga programa, je slovensko vzgojstvo pridobilo v svrhu osvetlitve s pedagoškega in literarno- historičnega vidika važen donesek.

—de.

—k Paul Keller: »Hagarin sin II. del«. Imenovana knjiga je izšla kot prva izdaja Krekove knjižnice za leto 1936. Naročniki Krekove knjižnice prejmejo knjigo po članski ceni vez 26 Din, broš. 16 Din. Knjižotrna cena vezani knjigi je 40 Din, broš. 26 Din.

—k Nemško-slovenski in Slovensko-nem- ški žepni slovarček s slovnimi podatki za Slovence. — Sestavila prof. dr. Angela Pisker- nikova. Založila Jugoslovanska knjigarna. Ljubljana 1936. Strani 232, mala 8° (žepni for- mat). Vez. 30 Din, broš. 20 Din. — Slovenci doslej še nismo imeli majhnega, priročnega nemškega slovarja, ki bi ustrezal vsem prak- tičnim zahtevam (primeren besedni zaklad, vsi potrebni slovnici podatki k posameznim besedam itd.). Besedišče popolnoma zadošča za navadnega zemljana, kakor nalašč pa je ta slovarček tudi za dijaštvo naših srednjih šol, ker mu od tretje pa do osme šole lahko iz- vrstno služi in mu ostane še pozneje za živ- ljenje. — Samostalniki imajo povsod pridejan splošni in potrebne končnice ter naznačo pregleda. Pri pridevnikih je dodejano stop- njevanje. Glagoli so opremljeni z vsemi po- trebnimi oblikami. Tudi naglas je povsod označen, kjer je treba. — Glede rabe slo- varčka je podalo založništvo v svojem pred- govoru natančna navodila. Dobi se tudi v Učiteljski knjigarni.

Po sklepu lista

— JUU SRESKO DRUŠTVO LAŠKO bo zborovalo v soboto 6. t. m. ob 10. uri v Ro- gaški Slatini. Najprvo se vrši separatno zbo- rovanje našega društva, kjer bomo volili tudi delegacijo za ban, in glavno skupščino ter stavi event. predloge za obe, nato pa se ude- ležimo skupnega zbora. Ker je bil na zadnjem zborovanju le eden član proti naši udeležbi v Rogški Slatini, zato pričakujemo tudi ta- kega odziva!

Na svidenje torej. Sobotno zborovanje naj bo manifestacija naše stanovske zavedno- sti. Razume pa se, da je treba še preje po- ravnati članarino, da bo stvar popolna! (2000 dinarjev je že zaostankov!!) Odbor.

NAJVEČJA IZBIRA BLAGA ZA ŠPORT IN TURISTIKO PRI

A. & E. SKABERNÈ, LJUBLJANA

Pristopajte kot zadržniki k UČITELJSKI TISKARNI

Moderne tkanine

svilene, bombažaste, lanene in volnene za damske obleke, kostume in plašče, nudi v veliki izbiri in poceni

MANUFAKTURNA IN MODNA TRGOVINA

MILOŠ PŠENIČNIK — CELJE

Zahtevajte vzorce! — Blago se pošilja tudi s pošto!

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4

CENE NIZKE

dvokoles, otroških, igračnih, invalid- skih vozičkov, prevoznih tričikljev, šivalnih strojev. — Ceniki franko.

PODRUŽNICA MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 26

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posre- dovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 8

priporoča: naočnike, ščipalni- ke, barometre, toplomere, ri- salno orodje, mikroskope, fo- to-aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrni- ne. Ceniki brezplačno.

KNJIGARNA
»UČITELJSKE
TISKARNE«
registrirane zadruga z omej. zavezo

Ljubljana
Franciškanska ulica št. 6

PODRUŽNICA MARIBOR, palača banovinske hranilnice

Izdeluje diazo - amoniak - papir »JASNIT«, za kopiranje načrtov, ki je edini 100% domač izdelek te vrste v državi!

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalo- go pisarniških in šol- skih potrebščin. Last- na izdelovalnica šol- skih zvezkov. Knjigar- na sprejema naročila za knjige iz inozem- stva, za vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbi- ra razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna!